

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

De Versione sacrarum Scripturarum in linguam vulgarem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

Sæcul. XVI. stoli ipsomet, in quo Christus mortuus
A.C. 1527. est, anno nimirum paulo post descen-
 sum Spiritus Sancti hoc Symbolum con-
 diderint: Baronius tamen, aliique con-
 jiciunt, quod non nisi secundo anno,
 quo Claudius regnabat, seu paulo ante
 divisionem Apostolorum idem Symbo-
 lum fuerit editum. Utut res se habue-
 rit, id nobis certum videtur, quod vix
 vero simile sit, quod quilibet Apostolus
 sigillatim suum articulum enuntiaverit,
 prout tamen id asserunt S. Leo, & For-
 tunatus, necnon Auctor sermonis cen-
 tesimi decimi quinti, qui S. Augustino
 adscribitur: Veritati itaque longe ma-
 gis consonam esse censemus illorum opi-
 nionem, qui hosce articulos ex com-
 muni omnium Apostolorum consensu ac
 collatione fuisse conditos affirmant.

De versione Sacrarum Scripturarum in linguam vulgarem.

Quinque contra hujus versionis aucto-
 ritatem proscribuntur propositio-
 nes, in quarum prima Erasmus sic lo-
 quitur: *Sacras Literas cupio in omnes
 verti linguas.*

II. *Exclamant indignum facinus, si
 mulier aut corarius loquatur de sacris Li-
 teris.*

III.

III. *Me Auctore sacros Libros leget Agricola, leget faber, leget Latomus.*

Sæcul XVI.
A C. 1527.

IV. *Neque Ezechielis Prophetæ, neque Cantici Canticorum, aut cujusquam Librorum Veteris Testamenti Lectionem ulli hominum interdixero.*

V. *Indecorum, vel ridiculum potius videtur, quod idiotæ & mulierculæ, psitansi exemplo, Psalmos suos & Precationem Dominicam immurmurant, cum ipsæ, quod sonant, non intelligant.*

Circa primam propositionem Facultas ita pronuntiat: *Quamvis in quamcunque linguam vertantur sacræ Literæ, suapte natura sanctæ sint & bonæ, quanti tamen sit periculi permittere passim lectionem earum in linguam vulgatam traductarum, absque ulla explicatione simplicibus eis abutentibus, satis indicarunt hæretici, qui inde occasione sumpta multos errores disseminarunt, quapropter temere esset omnibus promiscua S. Scripturæ lectio permittenda.*

Ad alteram propositionem Facultas hæc asserit: *Indignum facinus est, quod idiotæ & simplices suo iudicio sacras Literas legant, de illis differant, aut disceptantes de earum difficultatibus tractent: nec tamen inde prohibetur conferre inter se de iis, quæ in concionibus publicis audierunt ad morum correctionem, & ad compunctionis & devotionis excitationem, ut magis ac magis*

Sæcul. XVI. *in eis charitas accrescat, humilitas solidetur,*
 A.C. 1527. *atque opera carnis mortificentur.*

De tertia Facultatis Doctores hoc
 iudicium ferebant: *Simplices esse tan-*
quam parvulos lacte non autem cibo solido
nutriendos: quapropter non esse medium hu-
jusmodi simplicibus aptum, quod indiscrimi-
natim quosvis sacros libros legant, sed con-
venientissimam esse auditionem Verbi Dei, &
frequentationem prædicationum, nec eis pro-
hiberi usum nonnullorum sacrorum li-
brorum, qui cum explicatione morum ædi-
ficationi sunt accommodati, dummodo tales
libri legantur pie ac sobrie citra supercilium
& arrogantiam.

Quarta propositio hac censura nota-
 tur: *Cum Sedis Apostolicæ decreto multo-*
rum librorum lectio Laicis interdicta sit, at-
que apud Hebræos prohibita fuerit lectio
multorum talium librorum ac primi capituli
Genesis ante annum ætatis tricesimum, hinc
prædicta propositio temerarie & impruden-
ter asseritur.

Ultimo tandem Facultas de quinta
 propositione ita pronuntiat: *Hæc pro-*
positio simplices, idiotas, & mulierculas ab
oratione vocali perperam retrahit, estque im-
pia & erronea, viam præbens ad errorem
Bohemorum, qui Officium Ecclesiasticum
idiomate vulgari celebrare conati sunt. Ne-
que enim per verba orationis solum præten-
dit Ecclesia, quod serie verborum illorum
 eru-

erudiamur, sed ut ejus fini nos conforman- Sæcul. XVI.
do veluti ipsius membra divinas laudes pro- A.C. 1527.
muntiemus, debitas gratiarum actiones per-
solvamus, & nobis necessaria imploremus.
Unde propter talem orantium intentionem
affectus inflammetur, illuminetur intellectus,
humana inopia sublevetur, atque gratiæ &
gloriæ fructus comparentur. Quæ certum
est orantes per tales orationes vocales, quam-
vis verba non intelligant, præterdere.

De his, quæ in Paraphrasibus Eras-
mi mutata fuere.

Notat insuper Facultas quasdam con-
tortas locutiones, ac mutationes,
quas Erasmus suis Paraphrasibus intru-
ferat; sic utitur dictione *sermo*, cum in
primo capite S. Joannis dicatur: in prin-
cipio erat *Verbum*. Referens verba In-
stitutionis Evcharisticæ ex prima Epi-
stola ad Corinthios cap. 1. ponit verbum
frangitur, cum tamen legamus: *quod*
pro nobis tradetur. Insuper in cap. 1. S.
Joannis particulæ *sic* substituit verbum *si*.
In capite quarto Epistolæ ad Philippen-
ses non legit: *Germane compar*, sed *ger-*
mana conjunx: in capite decimo quarto
S. Joannis non ei placet verbum *Para-*
clitus, hinc ponit nomen: *Paracletus*:
item Luc. 1. & Tit. 2. scribit *Servator* pro
Salvator, *Betheida* pro *Bethsaida* Joan. 5.
Betha-